

Bartosz Bartniczak

Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu

POMOC NA ZATRUDNIENIE I SZKOLENIA JAKO JEDNA Z KATEGORII POMOCY PUBLICZNEJ

1. Wstęp

Problematyka udzielania pomocy publicznej, a więc tak naprawdę roli państwa w gospodarce, jest jednym z najbardziej kontrowersyjnych zagadnień współczesnej ekonomii. Pomimo powszechnego stosowania tego terminu nie doczekał się on precyzyjnej definicji. Jedną z przyczyn takiej sytuacji jest fakt, że termin ten nie został zdefiniowany w przepisach zarówno Unii Europejskiej, jak i w przepisach polskich. W Traktacie ustanawiającym Wspólnoty Europejskie (TWE) [1] zapisano jedynie, że ze względu na negatywne skutki, jakie pomoc publiczna wywiera na konkurencję na rynku, wprowadzony zostaje generalny zakaz jej udzielania. Artykuł 87 TWE stanowi, że z zastrzeżeniem wyjątków przewidzianych w TWE jest nie do pogodzenia z regułami wspólnego rynku wszelka pomoc udzielana przez państwo lub ze źródeł państwowych bez względu na formę, która przez uprzywilejowanie niektórych przedsiębiorstw lub niektórych gałęzi produkcji zakłóca konkurencję lub grozi jej zakłóceniem w zakresie, w jakim narusza wymianę między państwami członkowskimi. Tak sformułowany zakaz interpretować można szeroko. Pojęcie pomocy publicznej nie zostało, co prawda zdefiniowane, lecz w orzecznictwie przyjęto, że jest nią każda korzyść uzyskana przez przedsiębiorcę od władz publicznych bądź w drodze pozyskania środków, bądź zwolnienia, choćby częściowego, z obowiązków o charakterze finansowym [12, s. 3]. Mówiąc inaczej, pomoc publiczna to przysporzenie korzyści finansowych określonemu przedsiębiorcy na warunkach korzystniejszych od oferowanych na rynku. W Polsce zainteresowanie kwestiami udzielania pomocy publicznej, uporządkowania tej sfery wynikało z konieczności dostosowania polskich przepisów prawnych do wymogów Unii Europejskiej. Od roku 1996 udzielana w Polsce pomoc publiczna podlega badaniu najpierw przez Ministerstwo Gospodarki, a obecnie przez Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów. Natomiast od czerwca 2000 r. kwestie dotyczące udzielania pomocy publicznej uregulowane zostały w ustawie o warunkach dopuszczalności i nadzorowania pomocy publicznej dla przedsię-

biorców [9]. Od momentu wstąpienia do Unii Europejskiej kwestie te podlegają przepisom prawa wspólnotowego.

Celem niniejszego artykułu jest dokonanie analizy, a także ukazanie uwarunkowań prawnych dwóch kategorii pomocy publicznej – wsparcia udzielanego na zatrudnienie oraz szkolenia.

2. Dopuszczalność udzielania pomocy publicznej na zatrudnienie oraz szkolenia

Obszarami, w których dopuszczalne jest udzielanie pomocy publicznej, są zatrudnienie [6] oraz szkolenia [7]. Promocja zatrudnienia jest głównym celem polityki gospodarczej i społecznej Wspólnoty i jej państw członkowskich. Z tego powodu uzasadnione jest stosowanie przez władze środków działających na przedsiębiorstwa służących zwiększeniu poziomu zatrudnienia w tych przedsiębiorstwach, głównie jeżeli chodzi o pracowników z kategorii osób znajdujących się w szczególnie niekorzystnej sytuacji. Należy jednak pamiętać, że wiele środków w ramach zakresu polityki zatrudnienia nie stanowi pomocy państwa w rozumieniu art. 87 ust. 1, ponieważ stanowią one pomoc dla osób fizycznych, która nie faworyzuje niektórych przedsiębiorstw lub produkcji niektórych towarów, albo nie wpływają one na handel między państwami członkowskimi lub są ogólnymi środkami mającymi na celu promowanie zatrudnienia, które nie powodują zakłóceń ani zagrożenia powstania zakłóceń konkurencji przez faworyzowanie niektórych przedsiębiorstw lub produkcji niektórych towarów.

Przepisy dotyczące pomocy publicznej na zatrudnienie dopuszczają udzielanie wsparcia na tworzenie zatrudnienia. Warunkiem udzielenia wsparcia jest to, aby utworzone miejsce pracy stanowiło wzrost netto liczby pracowników danego przedsiębiorstwa w porównaniu za średnią z ostatnich 12 miesięcy; utworzone miejsce pracy musi być utrzymane przez co najmniej trzy lata (dwa lata w przypadku MŚP). Intensywność wsparcia określona została na 7,5% w odniesieniu do przedsiębiorstw dużych oraz 15% w odniesieniu do małych i średnich. Gdy zatrudnienie dotyczy pracowników znajdujących się w szczególnie niekorzystnej sytuacji (osoby poniżej 25 lat i powyżej 50 lat, długotrwale bezrobotne itp.), intensywność wsparcia może wynieść 50%, a w odniesieniu do osób niepełnosprawnych intensywność nie może przekroczyć 60%.

W przypadku pomocy publicznej na szkolenia przepisy prawne mają zastosowanie wyłącznie do środków szkoleniowych, które stanowią pomoc państwa w rozumieniu art. 87 ust. 1 TWE. Wiele środków szkoleniowych nie jest objętych tym artykułem, stanowią one jednak środki ogólne, ponieważ są dostępne dla wszystkich przedsiębiorstw we wszystkich sektorach bez dyskryminowania któregośkolwiek z nich oraz bez uprawnień uznaniowych dla władz podejmujących środki, np. prefe-

rencyjne systemy podatkowe, takie jak automatyczne ulgi podatkowe dostępne dla firm dokonujących inwestycji w szkolenie pracownika. Inne środki szkoleniowe nie wchodzą w zakres art. 87 ust. 1 TWE, ponieważ przynoszą one bezpośrednią korzyść wszystkim osobom, a nie faworyzują tylko niektórych przedsiębiorstw albo sektorów. Przykładami na to są kształcenie i szkolenie początkowe (odbywanie praktyk czy systemy zwalniania dziennego), szkolenia przysposabiające lub przekwalifikowujące dla bezrobotnych, środki skierowane bezpośrednio do pracowników czy nawet niektórych kategorii pracowników dające im szansę uczestniczenia w szkoleniu niezwiązanym z firmą, a nawet branżą, w której pracują.

Przepisy prawne dopuszczają udzielanie pomocy publicznej na dwa rodzaje szkoleń. Pierwszym z nich jest wsparcie na szkolenia szczególne oznaczające szkolenia obejmujące doksztalcanie zasadniczo i bezpośrednio przydatne do obecnej lub przyszłej pozycji pracownika w firmie, której udzielana jest pomoc, i zapewniające mu kwalifikacje, których nie będzie on mógł wykorzystać lub też będzie mógł je wykorzystać w ograniczonym stopniu w innych firmach lub na innych polach działalności zawodowej. Intensywność wsparcia nie może przekroczyć 25% w przypadku dużych przedsiębiorców oraz 35% w przypadku małych i średnich przedsiębiorców. Drugą kategorią jest wsparcie udzielane na szkolenia ogólne definiowane jako szkolenia obejmujące doksztalcanie nieprzydatne w ogóle lub przydatne w małym stopniu w obecnej lub przyszłej sytuacji pracownika w firmie, której udzielana jest pomoc. Szkolenie to zapewni mu jednak kwalifikacje, które w dużej mierze będzie on mógł wykorzystać w innych firmach lub na innych polach działalności zawodowej, co znacznie zwiększy szanse zatrudnienia tak wyszkolonego pracownika. W tej sytuacji dla dużych przedsiębiorców intensywność wsparcia nie może przekroczyć 50%, a w odniesieniu do małych i średnich nie może przekroczyć 70%. W przypadku wsparcia na szkolenia zarówno ogólne, jak i szczegółowe intensywność wsparcia może być zwiększona o 5%, jeżeli projekt realizowany jest na obszarze, w którym dopuszczalne jest udzielanie pomocy publicznej mającej na celu eliminowanie różnic w ramach danego państwa członkowskiego (art. 87.3 c TWE), lub zwiększona o 10%, gdy projekt realizowany jest na obszarze, w którym dopuszczalne jest udzielanie wsparcia mającego na celu eliminowanie różnic między regionami w całej Unii Europejskiej (art. 87.3 a TWE).

3. Ogólna charakterystyka pomocy publicznej udzielonej w Polsce w latach 2004-2006

Zanim dokonana zostanie analiza pomocy publicznej udzielonej na zatrudnienie i szkolenia w Polsce, konieczne jest krótkie scharakteryzowanie całej udzielonej pomocy publicznej. Analiza ta obejmuje lata 2004-2006. Wybór takiego okresu wynika z faktu, że jest to czas po akcesji Polski do Unii Europejskiej, co umożliwia uzyska-

nie porównywalnych i wiarygodnych danych dotyczących wartości udzielonego wsparcia.

W badanym okresie w Polsce udzielono ponad 15 mld zł pomocy publicznej (por. tab. 1).

Tabela 1. Pomoc publiczna udzielona w Polsce w latach 2004-2006 (w mln zł)

Wyszczególnienie	2004	2005	2006
Horyzontalna	4 453,10	1 821,70	2 183,10
Regionalna	854,70	763,60	1 558,30
Sektorowa	2 819,00	1 048,50	699,80
Inne	682,50	12,40	27,20
Razem	8 809,30	3 646,20	4 468,40

Źródło: opracowanie własne na podstawie: [3, s. 11-12; 4, s. 10-11; 5, s. 11].

Zjawiska pozytywne to zmniejszenie się o połowę udzielonego wsparcia, co jest zgodne z założeniami przeprowadzanej na szczeblu Unii Europejskiej reformy systemu udzielania pomocy publicznej, a także ograniczenie wartości wsparcia sektorowego, czyli tego, którego udzielanie uzależnione jest od prowadzenia działalności w określonym sektorze (motoryzacyjnym, włókienniczym, górniczym). Zjawiskiem, które natomiast należy ocenić negatywnie, jest ograniczenie wsparcia horyzontalnego, a więc takiego, które udzielane jest bez względu na to, w jakim sektorze czy też na jakim obszarze prowadzi się działalność. Pomoc horyzontalna uważana jest za rodzaj pomocy, która jeśli jest dobrze zainwestowana, zwróci się udzielanemu jej państwu.

Tabela 2. Pomoc horyzontalna udzielona w Polsce w latach 2004-2006 (w mln zł)

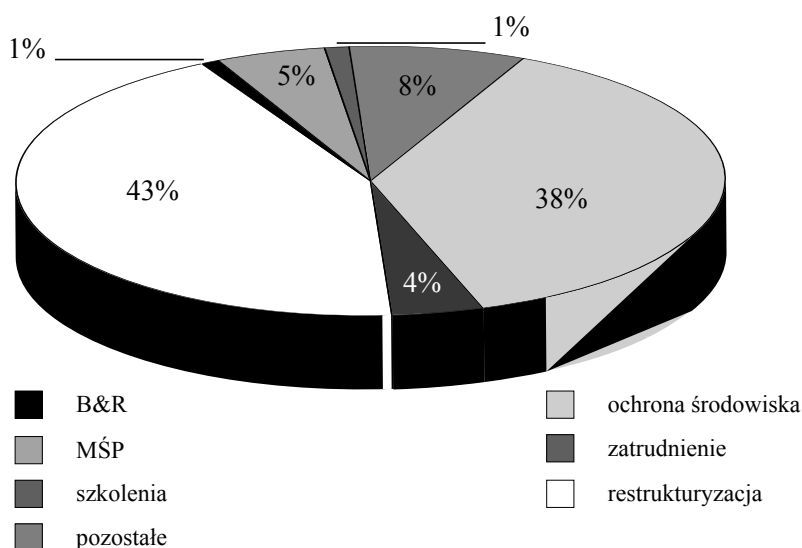
Wyszczególnienie	2004	2005	2006
B+R	114,4	153,1	127,6
Ochrona środowiska	51,2	31,3	55,5
MŚP	67,5	304,5	322,6
Zatrudnienie	537,7	1 230,3	1 440,0
Szkolenia	40,4	89,3	210,1
Restrukturyzacja	3 597,2	8,5	16,0
Pozostałe	44,8	4,6	11,3
Razem	4 453,2	1 821,6	2 183,1

Źródło: opracowanie własne na podstawie: [3, s. 11-12; 4, s. 10-11; 5, s. 11].

Wsparcie zarówno na zatrudnienie, jak i szkolenia zaliczane jest do pomocy horyzontalnej (tab. 2).

Wsparcie na zatrudnienie w dwóch ostatnich badanych latach było najczęściej udzielaną kategorią pomocy publicznej (w roku 2005 stanowiła ona ponad 67% wsparcia horyzontalnego). Udział wsparcia na szkolenia był natomiast na poziomie od 1% w roku 2004 do blisko 10% w roku 2006.

Biorąc pod uwagę cały analizowany okres, zauważa się, że wśród pomocy horyzontalnej dominuje wsparcie udzielone na restrukturyzację (rys. 1).

Rys. 1. Struktura wsparcia horyzontalnego w Polsce w latach 2004-2006

Źródło: opracowanie własne na podstawie: [3, s. 11-12; 4, s. 10-11; 5, s. 11].

Główną przyczyną tego zjawiska było wprowadzenie tzw. ustawy antykryzysowej [11] oraz realizacja postanowień ustawy o restrukturyzacji górnictwa węgla kamiennego w latach 2003-2006 [10]. Przedsiębiorstwa bez pomocy państwa mogłyby sobie nie poradzić na rynku, co prowadziłoby do wystąpienia wielu zjawisk niekorzystnych z punktu widzenia całej gospodarki czy też społeczeństwa. Wsparcie restrukturyzacyjne jest jednak rodzajem pomocy, który w największym stopniu zniekształca konkurencję. Pomoc na wsparcie zatrudnienia była drugą pod względem udziału (38%) kategorią wśród wsparcia horyzontalnego. Natomiast na realizację szkoleń przeznaczono 4% horyzontalnej pomocy publicznej.

4. Analiza wsparcia przeznaczonego na zatrudnienie i szkolenia w latach 2004-2006

W badanym okresie udzielono ponad 3,2 mld zł pomocy publicznej na zatrudnienie (tab. 3). Na taką wartość udzielonego wsparcia na cele związane z zatrudnieniem decydujący wpływ mają realizowane programy pomocowe. One to pokazują, ile wsparcia publicznego dane państwo chce przeznaczyć na wdrażanie konkretnych programów i jakie możliwości pozyskania wsparcia mają poszczególni przedsiębiorcy.

Tabela 3. Pomoc publiczna na zatrudnienie udzielona w Polsce w latach 2004-2006 (w mln zł)

Wyszczególnienie	2004	2005	2006
Prezes PFRON	427,5	1072,70	1195,40
Starostowie powiatów	89,0	122,5	189,5
Prezydenci, burmistrzowie oraz wójtowie gmin	16,2	34,2	47,7
Marszałkowie województw	0,3	0,2	7,1
Pozostałe	4,5	0,5	0,3
Razem	537,5	1230,1	1440,0

Źródło: opracowanie własne na podstawie: [3, s. 25; 4, s. 25; 5, s. 27].

Realizowane programy pomocowe związane z zatrudnieniem dotyczyły:

- prac interwencyjnych,
- wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego oraz przyznawanie bezrobotnemu środków na podjęcie działalności gospodarczej,
- rekompensaty podwyższonych kosztów zatrudnienia osób niepełnosprawnych,
- zwrotu kosztów przystosowania stanowisk pracy, adaptacji pomieszczeń i urzędzeń do potrzeb osób niepełnosprawnych oraz kosztów zatrudnienia pracownika pomagającego pracownikowi niepełnosprawnemu,
- pomocy przeznaczonej na tworzenie nowych miejsc pracy dla osób odchodzących z rolnictwa i osób zagrożonych procesami restrukturyzacyjnymi.

Głównym podmiotem wspierającym w zakresie zatrudnienia był Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (PFRON). W badanym okresie udzielił on blisko 2,7 mld zł, tj. 84% całego wsparcia udzielonego w tym obszarze [8]. Praktycznie cała pomoc¹ przekazana została przedsiębiorcom prywatnym (99,5% udzielonego wsparcia) w formie refundacji poniesionych kosztów (98,4% wsparcia). W przypadku struktury wielkościowej dominowało wsparcie udzielone przedsiębiorcom małym (44,1%) oraz dużym (37,4%). Pomoc publiczna w ramach realizowa-

nych projektów przeznaczona była na subsydiowanie zatrudnienia młodzieży i osób długotrwale bezrobotnych powyżej 25 roku życia, na przyznanie jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej, na subsydiowanie zatrudnienia osób niepełnosprawnych, a także na przystosowanie stanowisk pracy do potrzeb niepełnosprawnych pracowników.

W przypadku pomocy szkoleniowej wartość udzielonego wsparcia wyniosła blisko 340 mln zł (tab. 4). Ponad 76% tego wsparcia, tj. 259 mln zł, udzielone zostało przez ochotnicze hufce pracy (OHP). Pomoc w głównej mierze udzielana była w formie refundacji wynagrodzeń wypłacanych pracodawcom szkolącym młodocianych pracowników oraz składek na ubezpieczenia społeczne od refundowanych wynagrodzeń.

Tabela 4. Pomoc publiczna na szkolenia udzielona w Polsce w latach 2004-2006 (w mln zł)

Wyszczególnienie	2004	2005	2006
Ochotnicze hufce pracy	17,0	78,3	164,2
Prezes PARP	0,9	10,5	44,3
Marszałkowie województw	–	0,5	1,5
Starostowie powiatów	22,3	–	–
Prezydenci, burmistrzowie oraz wójtowie gmin	0,2	–	–
Razem	40,4	89,3	210,0

Źródło: opracowanie własne na podstawie: [3, s. 26; 4, s. 26; 5, s. 27].

Programy pomocowe w obszarze pomocy szkoleniowej dotyczyły:

- szkolenia pracodawców posiadających Fundusz Szkoleniowy,
- pomocy na szkolenia ogólne młodocianych pracowników,
- wsparcia lub zapłaty udzielonej projektodawcy lub organizatorowi szkolenia na pokrycie kosztów uczestnictwa w tym szkoleniu przedsiębiorców lub pracowników przez nich delegowanych,
- szkolenia kobiet prowadzących działalność gospodarczą oraz szkolenia dla przedsiębiorców w zakresie elastycznych form zatrudnienia.

Pomoc publiczna w realizowanych projektach przeznaczona była na podniesienie konkurencyjności i potencjału adaptacyjnego przedsiębiorstw przez doskonalenie umiejętności i kwalifikacji kadr zarządzających i pracowników, rozwijanie nowych form pracy, wzmacnianie transferu wiedzy i zacieśnianie związków między szkołami wyższymi i przedsiębiorstwami oraz podnoszenie umiejętności i kwalifikacji pracowników służby zdrowia.

5. Podsumowanie

Członkostwo Polski w UE wymagało wprowadzenia zasadniczych zmian w zakresie pomocy publicznej. Przede wszystkim od momentu przystąpienia Polski do UE działania związane z udzielaniem pomocy publicznej podlegają w całości regulacjom unijnym. Dodatkowo włączenie się Polski w realizację strategii lizbońskiej implikuje konieczność skonstruowania polityki pomocy publicznej, która będzie umożliwiać osiągnięcie zarówno celów określonych w strategii, jak i specyficznych celów rozwojowych polskiej gospodarki. Przyjęta w 2000 r. strategia lizbońska jako nadrzędny cel formułuje „zbudowanie najbardziej konkurencyjnej i dynamicznej, opartej na wiedzy gospodarki na świecie, zdolnej do trwałego rozwoju, tworzącej większą liczbę lepszych miejsc pracy oraz charakteryzującą się większą spójnością społeczno-ekonomiczną”. Osiągnięcie takiego celu wymaga podjęcia przez państwa członkowskie następujących priorytetowych działań w sferze społeczno-gospodarczej:

- budowy gospodarki opartej na wiedzy uwzględniającej rozwój społeczeństwa informacyjnego, upowszechniania procesów badawczych i innowacyjnych, a także edukacji i kształcenia,
- liberalizacji sektorów telekomunikacyjnego, energetycznego, transportowego, pocztowego, a także sektora usług, w tym głównie finansowych,
- rozwoju przedsiębiorczości, likwidacji barier administracyjnych, deregulacji, łatwiejszego dostępu do kapitału, technologii, ograniczania pomocy publicznej mającej negatywny wpływ na konkurencję oraz tworzenia jednolitych warunków konkurencji,
- zwiększenia zatrudnienia, aktywności zawodowej, uelastycznienia rynku pracy, poprawy edukacji, modernizacji systemu ubezpieczeń społecznych,
- poszanowania środowiska naturalnego [2].

W przypadku pomocy publicznej zalecenia dotyczą reorientacji udzielanego wsparcia w kierunku przeznaczania jej na inwestycje, w szczególności w nowoczesne technologie, na badania i rozwój, wspieranie MŚP, zatrudnienie, szkolenia, ochronę środowiska, co nadałoby pomocy publicznej charakter stymulujący rozwój społeczno-gospodarczy. W związku z tym pomoc publiczna udzielana w latach 2007-2013 ma na celu między innymi wzrost zatrudnienia i podniesienie jego jakości. Wspieranie zatrudnienia jest wręcz jednym z priorytetów polityki udzielania pomocy publicznej. Inwestycje w kapitał ludzki, a więc udzielanie wsparcia w obszarze szkoleń, to kolejny priorytet pomocy publicznej. Te dwa obszary interwencji publicznej są powiązane i w dużej mierze stanowią będą o wartości udzielanego wsparcia w kolejnych latach. Pomoc publiczna jest jednym z czynników decydujących o pełnym wykorzystaniu tak specyficznego czynnika produkcji, jakim są zasoby ludzkie.

Udzielanie pomocy publicznej na cele horyzontalne, w tym na szkolenia i zatrudnienie, ma też zdecydowanie mniejszy wpływ na naruszanie konkurencji na

wspólnotowym rynku. Ten rodzaj wsparcia traktować można jako pomoc dobrze za-inwestowaną, pomoc, która udzielającemu ją państwu zwróci się w postaci pełniejszego wykorzystania zasobów ludzkich, a także lepiej wyszkolonych pracowników. Udzielone środki publiczne spowodują, że w przyszłości będzie mniejsza potrzeba wypłacania środków publicznych w postaci np. zasiłków.

W przypadku tego rodzaju wsparcia publicznego należy także pamiętać, że nie wszystkie środki publiczne stanowią pomoc publiczną w rozumieniu przepisów prawa. Powoduje to, że zdecydowana większość środków publicznych udzielana na wsparcie szkoleń czy zatrudnienia nie jest wliczana do kategorii pomocy publicznej. W związku z tym środki publiczne kierowane na wsparcie zatrudnienia i szkoleń są zdecydowanie wyższe od tych klasyfikowanych jako pomoc publiczna na ten cel.

Literatura

- [1] European Union – Consolidated versions of the Treaty on European Union and of the Treaty Establishing the European Community (2002), OJ C325/2002.
- [2] Kierunki udzielania pomocy publicznej w latach 2007-2013, Ministerstwo Gospodarki, Warszawa 2007, <http://www.mg.gov.pl/NR/rdonlyres/D785AA27-7074-4793-83E2-1DFDC7187EEB/35933/Wersja0707RM1.pdf>.
- [3] Raport o pomocy publicznej w Polsce udzielonej przedsiębiorcom w 2004 roku, Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów, Warszawa 2005, http://www.uokik.gov.pl/pl/pomoc_publiczna/raporty_i_analizy/.
- [4] Raport o pomocy publicznej w Polsce udzielonej przedsiębiorcom w 2005 roku, Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów, Warszawa 2006, http://www.uokik.gov.pl/pl/pomoc_publiczna/raporty_i_analizy/.
- [5] Raport o pomocy publicznej w Polsce udzielonej przedsiębiorcom w 2006 roku, Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów, Warszawa 2007, http://www.uokik.gov.pl/pl/pomoc_publiczna/raporty_i_analizy/.
- [6] Rozporządzenie Komisji nr 2204/2002 z dnia 5 grudnia 2002 roku w sprawie stosowania art. 87 i 88 Traktatu WE w odniesieniu do pomocy państwa w zakresie zatrudnienia, DzUrz UE L 337/2002.
- [7] Rozporządzenie Komisji nr 68/2001 z dnia 12 stycznia 2001 roku w sprawie stosowania art. 87 i 88 Traktatu WE do pomocy szkoleniowej, DzUrz UE L 10/2001.
- [8] Sprawozdania o udzielonej pomocy publicznej przez Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, <http://pfron.bip.org.pl/?tree=119>.
- [9] Ustawa z dnia 30 czerwca 2000 r. o warunkach dopuszczalności i nadzorowania pomocy publicznej dla przedsiębiorców, DzU 2000 nr 60, poz. 704.
- [10] Ustawa z 28 listopada 2003 r. o restrukturyzacji górnictwa węgla kamiennego w latach 2003-2006, DzU 2003 nr 210, poz. 2037 ze zm.
- [11] Ustawa z dnia 30 sierpnia 2002 r. o restrukturyzacji niektórych należności publicznoprawnych od przedsiębiorców, DzU 2002 nr 155, poz. 1287 ze zm.
- [12] Wąchal-Modzelewska E., *Pomoc publiczna do firm: możliwości, kryteria, ograniczenia*, [w:] *Integracja z Unią Europejską. Poradnik dla przedsiębiorców*, red. J. Piechota, Ministerstwo Gospodarki, Warszawa 2000.

AID TO EMPLOYMENT AND TRAINING AS ONE OF CATEGORIES OF STATE AID

Summary

In 2005 the European Commission started working on preparing reform of state aid granting rules in the European Union. One of the factors which determined that this reform is the necessity of reorientation of state aid to the horizontal designation. The main aim of the article is to show the role of state aid in supporting training and employment. The article presents law regulation link with granting state aid for this aim. The main subjects giving state aid in this area are the State Fund for Disabled Persons Rehabilitation and Voluntary Labor Corps. The article shows the role which these subject play in granting state aid.